

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Citadeles ielā 7/70, Rīgā, LV-1010; tālruni: 67 099600, 67 099637, 67 099610
fakss: 67 099650; e-pasts: valde@lrpv.gov.lv; http://www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2012/M-11-796

LĒMUMS

Rīga

2012.gada 7.septembrī

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētājs - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - J.Ancītis un K.Krūmiņš,
ApP sekretāre - D.Kotlika

2012.gada 29.jūnijā izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru, balstoties uz 1999.gada likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk - LPZ) 17.¹panta pirmo daļu, 2012.gada 1.martā uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA (Latvija) vārdā patentpilnvarotā preču zīmju lietās M.Uzulēna iesniegusi par Latvijas Republikas Patentu valdes (turpmāk - Patentu valde) 2011.gada 2.decembrī pieņemto lēmumu par preču zīmes PETRUSHKA

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmums DAUGAVGRIVAS 57, SIA; pieteik. Nr. M-11-796; pieteik. dat. - 17.06.2011; 33.kl. – alkoholiskie dzērieni (izņemot alu))

reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes atteikuma lēmuma pamatojumiem, lūdz atcelt ekspertīzes lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi PETRUSHKA par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz tās pieteikumā ietvertajām precēm.

ApP sēdē piedalījās Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta vecākais eksperts A.Lazarevs, kas veicis minētās preču zīmes ekspertīzi.

Apelācijas iesniedzēja – uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA pārstāvis uz ApP sēdi neieradās. 2012.gada 28.jūnijā ApP saņemts DAUGAVGRIVAS 57, SIA pārstāves M.Uzulēnas lūgums izskatīt lietu bez viņas piedalīšanās, jo preču zīmes PETRUSHKA īpašnieks viņu nav pilnvarojis piedalīties lietas izskatīšanā. Līdz ar to, vadoties no ApP noteikumu 48.(1) punkta, ApP nolēma izskatīt apelāciju uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA pārstāvja prombūtnē, pamatojoties uz lietā esošajiem materiāliem.

I. Izskatot apelācijas lietas dokumentus un materiālus, kā arī noklausoties Patentu valdes pārstāvja paskaidrojumus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Preču zīme PETRUSHKA reģistrācijai Latvijā pieteikta 17.06.2011 kā vārdiska preču zīme attiecībā uz 33.klases precēm „alkoholiskie dzērieni (izņemot alu)”.

2. Patentu valdes 02.12.2011 lēmums atteikt preču zīmes PETRUSHKA (ieteik. Nr. M-11-796) reģistrāciju Latvijā balstīts uz slēdzienu, ka apzīmējumam PETRUSHKA attiecībā uz pieteiktajām precēm, proti, alkoholiskajiem dzērieniem, trūkst atšķirtspējas – spējas atšķirt kāda uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm, jo šis apzīmējums tiks uztverts kā vienu no alkoholiskā dzēriena sastāvdaļām aprakstošs apzīmējums (LPZ 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkts). Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem:

2.1. preču zīme PETRUSHKA pieteikta alkoholiskajiem dzērieniem, kas ir plaša patēriņa preces, līdz ar to šīs preču zīmes atšķirtspēja ir jāizvērtē attiecībā uz labi informētu, uzmanīgu un apdomīgu Latvijas vidusmēra patērētāju;

2.2. no Eiropas Savienības Vispārējās tiesas sprieduma lietā T-281/09 (*Deutsche Steinzeug Cremer & Breuer AG v Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)* [2010]) 34.punkta pēc analogijas izriet, ka krievu valodas vārdu transkripcija, izmantojot latīņu burtus, ir jāpielīdzina vārdiem, kas ir rakstīti ar krievu valodas burtiem. Apzīmējums PETRUSHKA ir ticama krievu valodas vārda „*пемрушка*” transkripcija, izmantojot latīņu burtus, kas krievu valodu pietiekoši pārvaldošam patērētājam ir pazīstami. Tādējādi patērētājs acumirkli un tieši uztver vārda PETRUSHKA nozīmi. Vārdiskais apzīmējums PETRUSHKA nav atzīstams par izgudrotu vai neparastu vārdu. Avotā <http://www.letonika.lv> kā krievu valodas vārda „*пемрушка*” pirmā nozīme latviešu valodā ir norādīta nozīme „pētersīlis”, bet kā otrā – „lelle; ķipars”. Kā to norāda pieteicējs, vārdam „*пемрушка*” ir arī citas nozīmes – „Krievijas tautas leļļu teātra galvenais varonis un izrāde; kaut kas smieklīgs, muļķīgs, aušīgs, bezjēdzīgs, ērmīgs”;

2.3. kaut arī Latvijas attiecīgie patērētāji pietiekami pārvalda krievu valodu (1 038 723 fiziskas personas 2000.gada tautas skaitīšanā norādīja, ka prot krievu valodu; skat. Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzi vietnē <http://data.csb.gov.lv>), tomēr ir maz ticams, ka patērētājs, kuram krievu valoda nav dzimtā valoda, zinās krievu valodas vārda „*пемрушка*” citas nozīmes, izņemot pirmo – „pētersīlis”. Ņemot vērā, ka Latvijā patērētāju, kuriem krievu valoda ir dzimtā valoda, ir ievērojami mazāk nekā patērētāju, kam dzimtā ir latviešu valoda vai cita (nevis krievu) valoda, jāvērtē būtu tikai krievu valodas vārda „*пемрушка*” pirmā nozīme latviešu valodā;

2.4. latviešu valodā vārds „pētersīlis” nozīmē „viengadīgs, divgadīgs vai daudzgadīgs čemurziežu dzimtas garšaugs ar tumši zaļām, spīdīgām lapām” (skat. Skaidrojošo vārdnīcu vietnē <http://tezaurs.lv/sv/?w=petersilis>). Tādējādi vārds „*пемрушка*” un tā transkripcija PETRUSHKA attiecībā uz precēm var norādīt, ka tās ir pagatavotas no pētersīļiem. Šāda norāde ir uzskatāma par norādi uz attiecīgo preču raksturīgākajām īpašībām (garšu), jo attiecīgo preču garša ir atkarīga no sastāvdaļām, kas izmantotas šo preču pagatavošanā;

2.5. LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts nepieļauj situāciju, ka apzīmējumi, kurus var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības, varētu tikt rezervēti tikai vienai personai tādēļ, ka tie reģistrēti kā preču zīmes. Šīs tiesību normas mērķis tādējādi ir aizsargāt vispārējās intereses, kas prasa, lai visi varētu izmantot šādus apzīmējumus vai norādes;

2.6. no globālajā tīmeklī ietvertās informācijas izriet, ka vārdu „pētersīlis” ne tikai var izmantot aprakstošos nolūkos, bet to jau izmanto, lai norādītu uz attiecīgo preču īpašībām (skat., piemēram, informāciju Latvijas vēstures pētnieku kluba mājas lapā <http://www.vesturesklubs.lv/forum/49-494-1>: „dzeltenīgu krāsu degvīns iegūst, nostādinot to uz [...] pētersīļu [...] lapām”). Savukārt, ja vārdu „pētersīlis” jau izmanto aprakstošos nolūkos, lai norādītu uz attiecīgo preču īpašībām, tad nepastāv nekādas šaubas, ka tā tulkojumu krievu valodā „*пемрушка*” un tulkojuma transkripciju PETRUSHKA arī var izmantot aprakstošā nolūkā;

2.7. pieteiktā preču zīme sastāv tikai no apzīmējuma PETRUSHKA, kuru var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču īpašības. Tādējādi šī preču zīme attiecībā uz pieteiktajām precēm - alkoholiskajiem dzērieniem (izņemot alu), pamatojoties uz LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punktu, nav atzīstama par reģistrējamu Latvijā;

2.8. vārdiskai preču zīmei, kas apraksta preču vai pakalpojumu īpašības, šī iemesla dēļ neizbēgami nav atšķirtspējas attiecībā uz šīm pašām precēm vai pakalpojumiem (Eiropas Savienības Pirmās instances tiesas sprieduma apvienotajās lietās no T-367/02 līdz T-369/02 (*Wieland-Werke AG v Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)* [2005]) 46.punkts). Tādējādi attiecībā uz precēm „alkoholiskie dzērieni (izņemot alu)” pieteiktajai preču zīmei, kas apraksta šo preču īpašības, nepiemīt nekāda atšķirtspēja LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē.

3. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA pārstāve apelācijas iesniegumā Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

3.1. novērtējot preču zīmes atšķirtspēju, tā ir jāvērtē attiecībā uz pieteiktajām precēm:

3.1.1. apzīmējums PETRUSHKA ir pieteikts reģistrācijai kā krievu valodas vārda ПЕТРУШКА transkripcija latīniskajā rakstībā, bet eksperts to vērtējis nevis pēc krievu valodas vārda latīniskās transkripcijas, bet gan pēc vienas no šī apzīmējuma tulkojuma versijām latviešu valodā ar nozīmi „pētersīlis”. „Pētersīlis” nav krievu valodas vārda „петрушка” latīniskā transkripcija, bet gan tā tulkojums. Tātad eksperta minētais Vispārējās tiesas spriedums lietā T-281/09 nav pareizi interpretēts un nav piemērojams šajā lietā, jo attiecas uz svešvārda transkripcijas, nevis tulkojuma reģistrācijas izvērtējumu. Tā rezultātā minētā tiesas sprieduma nepareizā interpretācija ir novedusi pie nepareiza slēdziena izdarīšanas. Apzīmējums ir izvērtējams tādā formā, kādā tas pieteikts;

3.1.2. saskaņā ar vārdnīcu skaidrojumiem vārdam „петрушка” ir vairākas patstāvīgas nozīmes, kuras var iedalīt četrās grupās (skat. šķirklī „петрушка” Interneta vārdnīcā <http://www.slovopedia.com> un vārdnīcā А.Прохоров, *Большой энциклопедический словарь. Санкт-Петербург, Норинт, 2001*):

- dārzenis, sakņu dārza augs ar zaļgani dzelteniem ziediem, kura sakni un lapas izmanto kā garšvielas ēdieniem,
- lelle, Krievijas tautas leļļu teātra galvenais varonis,
- Krievijas tautas leļļu teātris, izrāde, kurā no aizslietņa parāda kustīgas lelles, kuras uzmauktas uz rokas pirkstiem,
- kaut kas smieklīgs, muļķīgs, aušība, kaut kas bezjēdzīgs, ērmīgs;

3.1.3. eksperts, novērtējot apzīmējumu PETRUSHKA, nav ņēmis vērā, ka preču zīme ir pieteikta reģistrācijai nominatīva formā un uztverama kā lietvārds. Saskaņā ar definīciju par lietvārdiem sauc priekšmetu, dzīvu būtni, parādību, darbību un vielu nosaukumus (skat. <http://www.liis.lv/latval/surdo/litv.htm>). Kā izriet no vārda „петрушка” tulkojumiem, neviens no tiem nenosauc reģistrācijai pieteiktās 33.klases preces un kā lietvārds neraksturo to īpašības;

3.1.4. lai apzīmējumu tā aprakstošā rakstura dēļ nevarētu reģistrēt kā preču zīmi, tam jābūt pietiekami tieši un konkrēti saistītam ar attiecīgajām precēm, pie tam tā, lai mērķsabiedrība varētu nekavējoties un bez pārdomām uzvert attiecīgo preču un pakalpojumu vai kādas to pazīmes aprakstu (skat. Pirmās instances tiesas sprieduma lietā T-311/02 (*Lissotschenko and Hentze v Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)* [2004]) 30.punktu);

3.1.5. 33.klases preces – alkoholiskie dzērieni ir spirtu saturoši dzērieni ar reibinošu iedarbību, tātad tos raksturo stiprums, garša, krāsa un tas, ka tie ir patērējami šķidrā veidā. Lai gan viens no apzīmējuma PETRUSHKA tulkojuma variantiem no krievu valodas ir saprotams ar nozīmi „garšaugš – pētersīlis”, tomēr tas nav tieši saistīts ar reģistrācijai pieteiktajām precēm. Eksperts, norādot, ka minētais garšaugš tiek izmantots alkoholisko dzērienu pagatavošanai mājas apstākļos, min, ka degvīna dzelteno krāsu iegūst, to nostādinot uz pētersīļu lapām. Tomēr tajā pašā avotā ir minēts, ka dzeltenīgu krāsu degvīns iegūst, to nostādinot arī uz melisas, veronikas vai piparmētru lakstiem, kā arī mārrutku vai seleriju lapām. Tātad patērētājs nevar uzskatīt, ka alkoholiskajam dzērienam dzeltenā krāsa ir tikai tādēļ, ka tā sastāvā izmantoti pētersīļi, proti, tas nevar saistīt dzelteno krāsu ar pētersīļiem. Dzeltenā krāsa nav raksturīga pētersīļiem; pētersīlis nav arī apzīmējums dzeltenai krāsai, proti, netiek lietots tāds apzīmējums kā pētersīļu dzeltenā krāsa;

3.1.6. eksperts nav ņēmis vērā, ka 33.klases preces ir šķidrums, kas paredzēti dzeršanai, tātad būtiskas ir šo preču garšas īpatnības – dzērienam jābūt baudāmam un ar patīkamu garšu. Ir grūti iedomāties, ka varētu tikt ražots alkoholisks dzēriens ar pētersīļu garšu. Pētersīļu uzlējums varētu tikt izmantots ārstnieciskiem nolūkiem medicīnā vai parfimērijā, bet nevis dzēriena veidā. Tātad nosaukumu PETRUSHKA nevar uzskatīt par 33.klases preces raksturojošu apzīmējumu, proti, apzīmējumu, kas apraksta raksturīgās alkoholisko dzērienu īpašības;

3.1.7. nav pamatota eksperta atsaukšanās uz Eiropas Savienības Pirmās instances tiesas spriedumu apvienotajās lietās no T-367/02 līdz T-369/02 (*Wieland-Werke AG v Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)* [2005]), jo šis spriedums apskata pavisam citu gadījumu, proti, kad pieteiktā preču zīme ir veidota no diviem aprakstošiem vārdiskiem elementiem, un izvērtē, vai šāda aprakstošu elementu kombinācija var radīt apzīmējumu, kas spēj pildīt preču zīmes funkciju, atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu produkcijas;

3.1.8. ņemot vērā, ka neviena no apzīmējuma PETRUSHKA („petruška”) semantiskajām nozīmēm neraksturo pieteiktās preces, nav pamata atteikt zīmes reģistrāciju, pamatojoties uz LPZ 6.pantā pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem;

3.2. novērtējot preču zīmes atšķirtspēju, tā ir jāvērtē arī no attiecīgo preču patērētāju uztveres pozīcijas:

3.2.1. apzīmējums PETRUSHKA saistībā ar alkoholiskajiem dzērieniem informēta, uzmanīga un apdomīga patērētāja uztverē netiek saistīts ar krievu valodas vārda tulkojumu nozīmē „pētersīlis”. Latvijas patērētāji apzīmējumu PETRUSHKA („petruška”) uztvers ar nozīmi „lelle, ķipars, klauns, komisks tēls, jokdaris”. PETRUSHKA ir komisks krievu folkloras tēls – lelle, kas pagatavota no salmiem un kas atdzīvojas un uzsāk patstāvīgas dzīves gaitas. PETRUSHKA ir šī komiskā tēla vārds. Tāpat apzīmējums PETRUSHKA, pirmkārt, ir saistīts ar personas vārdu. Tieši latīņu alfabēta rakstībā apzīmējums PETRUSHKA ir kļuvis atpazīstams pasaules mērogā, jo tas ir visiem zināmais Petruškas tēls no Igora Stravinska tāda paša nosaukuma baleta (apelācijai pievienotas izdrukas par Igoru Stravinski un baletu „Petruška” no Interneta vietnēm [http://en.wikipedia.org/wiki/Petrushka_\(ballet\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Petrushka_(ballet)), <http://www.gudrinieks.lv>, <http://www.diena.lv>, <http://www.inso.lv> u.c.). Apzīmējums PETRUSHKA tiek plaši lietots – ievadot šo apzīmējumu Interneta meklēšanas programmā *Google*, visas primārās saites uzrāda informāciju tikai saistībā ar komisko krievu folkloras tēlu un minētā Igora Stravinska baleta izrādēm Latvijā un pasaulē. Neviena nesniedz informāciju par garšaugu – pētersīli. Tas pats attiecas arī uz meklējuma rezultātiem, kas iegūti, meklēšanas programmā *Google* ievadot apzīmējuma transkripciju latviešu valodā – „petruška”. No iepriekšminētā secināms, ka Petruškas tēls no tāda paša nosaukuma I.Stravinska baleta ir pietiekami labi pazīstams Latvijas patērētājiem, lai šo nozīmi ņemtu vērā, novērtējot apzīmējuma PETRUSHKA reģistrējamību Latvijā;

3.2.2. pateicoties tam, ka apzīmējums PETRUSHKA sastāv no viena vārda un lietots kā lietvārds, tas patērētāju uztverē asociēties ar smieklīgo un jautro lelli – klaunu. Internetā atrodamas pat izkrāsojamās lapas bērniem ar klauna Petruškas attēlu. Sasaucoties ar jautrā klauna tēlu, saistībā ar alkoholiskajiem dzērieniem apzīmējums PETRUSHKA tēlaini saistīsies ar dvēseli ielīksmojošu dzērienu. Latvijas patērētājs, kuram dzimtā valoda nav krievu valoda, var vispār nezināt krievu valodas vārdu „петрушка” un neuztvert apzīmējumu PETRUSHKA tādā nozīmē kā „pētersīlis”;

3.2.3. daļa patērētāju, kam nebūs pazīstams komiskais personāžs, ieraugot uz dzēriena etiķetes apzīmējumu PETRUSHKA, uzskatīs to par latviešu personvārda Pēteris vai plaši izplatītā krievu personvārda *Пётр* versiju (mīļvārdiņu). Savukārt krieviski runājošie patērētāji, kas nezina latviešu valodu vai latīnisko rakstību, uztvers apzīmējumu PETRUSHKA tā, kā tas attēlots;

3.3. tāpat apzīmējums PETRUSHKA nenoliedzami spēj norādīt uz pieteikto preču komerciālo izcelsmi no konkrēta tirgus dalībnieka. Neapšaubot, ka daļa patērētāju pieteikto apzīmējumu var uztvert kā krievu valodas vārdu „петрушка”, ir jāatzīst, ka šis vārds nekādā ziņā nav termins attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem, proti, to nevar izmantot komercdarbībā, lai nosauktu preču veidu, un tas nav vispārpieņemts apzīmējums attiecīgo preču aprakstīšanai, proti, garšas, krāsas vai citu īpašību nosaukšanai vai apzīmēšanai. Līdz ar to apzīmējums PETRUSHKA nevar būt nepieciešams citiem tirgus dalībniekiem izmantošanai komercdarbībā;

3.4. jāņem vērā arī tas, ka par reģistrācijai atbilstošām ir atzītas tādas Kopienas preču zīmes kā BLACK MINT (1., 30., 32.klasē), BERRY'S (33.klasē), CHOCOLATE TUBE (33.klasē), RED LEMON (33.klasē), MILK & HONEY (33., 43.klasē), HONEY CHILLI (33.klasē) un VANILLA VINE (33.klasē). Kopienas preču zīmju aizsardzība attiecas arī uz Latviju kā Eiropas Savienības dalībvalsti;

3.5. ja vadās pēc eksperta loģikas, tad arī Latvijā reģistrētas preču zīmes var asociēt ar precēm, kurām tās reģistrētas: zīmes HLEBNAJA (Nr. M 47 792; 33.klasē), MALINKI (Nr. M 60 306; 32., 33.klasē), SARKANĀ MAGONE (Nr. M 60 023; 29., 30., 32.klasē) un RUDZUPUĶE (Nr. M 60 024; 29., 30., 32.klasē) – ar dzērienu krāsu, garšu, sastāvu; zīmes LAVANDA (Nr. WO 1 041 616; 33.klasē), JASMINE (Nr. WO 941 802; 33.klasē) un MAGNOLIA (Nr. WO 896 098; 33.klasē) – ar dzēriena smaržu; zīmi OZOLS (Nr. M 60 053; 33.klasē) – ar ražošanas tehnoloģiju. Pēc savas būtības identiskas un līdzīgas apzīmējumam PETRUSHKA ir arī Latvijā reģistrētās preču zīmes МАЛИНКИ (Nr. M 60 305), GRADUS (Nr. M 56 458), PIENA LĀSE (Nr. M 41 143), FISH (Nr. WO 931 193) un MILKMAKER (Nr. WO 869 220), APINĪTIS (Nr. M 44 157), KHLEB-SOL (Nr. M 32 021), BISQUIT (Nr. M 18 811), 100 PIPERS (Nr. M 10 544) un PEPPERS (Nr. WO 663 440);

3.6. preču zīme ПЕТРУШКА konditorejas izstrādājumiem ir reģistrēta Baltkrievijā (Nr. 10161).

4. Atbildot uz apelācijā izklāstītajiem argumentiem, Patentu valdes pārstāvis norāda, ka:

4.1. saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, ir jāatsaka vārdiska apzīmējuma reģistrācija, ja vismaz viena no tā iespējamām nozīmēm norāda uz attiecīgo preču raksturīgajām īpašībām. Turklāt, lai atteiktu reģistrāciju, nav nepieciešams, lai attiecīgais apzīmējums faktiski tiktu izmantots aprakstošos nolūkos, bet vienīgi, lai to varētu izmantot šādiem nolūkiem. Līdz ar to nav nozīmes pieteicēja argumentiem, ka patērētājs apzīmējumu PETRUSHKA saistīs ar krievu valodas vārda „петрушка” citām (izņemot „pētersīlis”) nozīmēm, piem., „Krievijas tautas leļļu teātra galvenais varonis un izrāde; kaut kas smieklīgs, muļķīgs, aušīgs, bezjēdzīgs, ērmīgs”, un ka krievu valodas vārdu „петрушка” nelieto, lai aprakstītu attiecīgo preču īpašības;

4.2. lietvārds var aprakstīt dzērienu īpašības. Patentu valde, piemēram, 32.klases precēm ir atteikusi apzīmējumu DZĒRVENE (pateik. Nr. M-01-1911) un MELONE (pateik. Nr. M-01-1912) reģistrāciju;

4.3. ja runa ir par izejvielām, kuras vispār var izmantot dzērienu pagatavošanai, tad nozīme ir ne tikai kādiem vispārējiem vai apstiprinātiem standartiem, bet arī tam, ko cilvēki dara mājas apstākļos;

4.4. attiecībā uz pieteicēja uzskaitītajām reģistrētajām Kopienas preču zīmēm jānorāda, ka katrā konkrētajā gadījumā var pastāvēt savi iemesli, kādēļ attiecīgais apzīmējums ir reģistrēts kā preču zīme. Eiropas Savienības Tiesa ir atzinusi, ka tam faktam, ka kāda no preču zīmēm ir tikusi reģistrēta kādā no dalībvalstīm attiecībā uz noteiktām precēm vai pakalpojumiem, nevar būt nekādas nozīmes jautājumā, vai konkrētie atteikuma pamatojumi ir vai nav piemērojami līdzīgai zīmei, kas pieteikta reģistrācijai citā dalībvalstī līdzīgām precēm vai pakalpojumiem (skat. sprieduma lietā C-363/99 (*Koninklijke KPN Nederland NV v Benelux-Merkenbureau* [2004]) 43. un 44.punktu). Tas pats attiecas arī uz pieteicēja norādīto preču zīmes ПЕТРУШКА (Nr. 10161) reģistrāciju Baltkrievijā – Patentu valdei nav saistoša citu valstu attiecīgo iestāžu prakse;

4.5. kas attiecas uz pieteicēja norādīto Patentu valdes līdzšinējo praksi, nav skaidrs, kāpēc no visas prakses ir izceltas tieši konkrētās preču zīmes. Preču zīmes PETRUSHKA atzīšana par neregistrējamu Latvijā nebūs uzskatāma par līdzšinējās prakses maiņu, ciktāl tas attiecas uz preču zīmēm OZOLS (Nr. M 60 053), HLEBNAJA (Nr. M 47 792), MALINKI (Nr. M 60 306), МАЛИНКИ (Nr. M 60 305), SARKANĀ MAGONE (Nr. M 60 023), RUDZUPUĶE (Nr. M 60 024), GRADUS (Nr. M 56 458), PIENA LĀSE (Nr. M 41 143), LAVANDA (Nr. WO 1 041 616), JASMINE (Nr. WO 941 802), MAGNOLIA (Nr. WO 896 098), FISH (Nr. WO 931 193) un MILKMAKER (Nr. WO 869 220). Savukārt attiecībā uz preču zīmēm APINĪTIS (Nr. M 44 157), KHLEB-SOL (Nr. M 32 021), BISQUIT (Nr. M 18 811), 100 PIPERS (Nr. M 10 544) un PEPPERS (Nr. WO 663 440) jānorāda, ka preču zīmes, kas atzītas par reģistrējamām, pamatojoties uz 1993.gada 9.marta likumā „Par preču zīmēm” ietvertajām tiesību normām, nevar liecināt par pašreizējo Patentu valdes praksi.

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija iesniegta saskaņā ar LPZ paredzēto kārtību, tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem.

LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kas sastāv vienīgi no tādiem apzīmējumiem vai norādēm, kuras var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu veidu, kvalitāti, daudzumu, lietojumu (funkcionālo uzdevumu), vērtību, ģeogrāfisko izcelsmi, preču izgatavošanas vai pakalpojumu sniegšanas laiku vai citas preču vai pakalpojumu īpašības.

3. LPZ ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 22.oktobra direktīvas 2008/95/EK, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (Kodificēta versija) (agrāk - Padomes 1988.gada 21.decembra Pirmā direktīva 89/104/EEK dalībvalstu preču zīmju likumu tuvināšanai) (skat. LPZ ietverto informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām). LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkts tieši atspoguļo minētās direktīvas 3.(1)(b) panta noteikumus, bet LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkts – minētās direktīvas 3.(1)(c) panta noteikumus, līdz ar to šo LPZ noteikumu piemērošanas sakarā ievērojama Eiropas Savienības Tiesas dotā attiecīgo direktīvas normu interpretācija.

3.1. Lai varētu atzīt, ka preču zīmei piemīt atšķirtspēja, tai ir jāidentificē pieteikto preču izcelsme no viena noteikta uzņēmuma un tādējādi jādod iespēja atšķirt šīs preces no citu uzņēmumu precēm (skat. Eiropas Kopienu Tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 40.punktu un Eiropas Kopienu tiesas prejudiciālā nolēmuma lietā C-299/99 (*Koninklijke Philips Electronics NV v Remington Consumer Products Ltd* [2002]) 35.punktu). Bez tam preču zīmes atšķirtspēja ir jāvērtē, pirmkārt, attiecībā uz pieteiktajām precēm vai pakalpojumiem un, otrkārt, no attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētāju uztveres pozīcijas (skat. Eiropas Kopienu Tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-53/01, C-54/01, C-55/01 (*Linde AG, Winward Industries Inc., Rado Uhren AG v Deutsches Patent- und Markenamt* [2003]) 41.punktu).

3.2. Direktīvas 3.(1)(c) panta mērķis ir saistīts ar sabiedrības interesēm, proti, ka katrai personai ir jābūt brīvai iespējai lietot attiecīgās preces vai pakalpojumus raksturojošus apzīmējumus, tādēļ minētā norma ir vērsta uz to, lai izslēgtu iespēju, ka kāda atsevišķa persona iegūst tiesības uz šāda rakstura apzīmējumiem preču zīmes reģistrācijas ceļā (skat. Eiropas Kopienu tiesas sprieduma apvienotajās lietās C-108/97 un C-109/97 (*Windsurfing Chiemsee Produktions- und Vertriebs GmbH (WSC) v Boots- und Segelzubehör Walter Huber, Franz Attenberger* [1999]) 25.punktu). Pie tam šīs normas piemērošanai nav nepieciešams, ka attiecīgais apzīmējums tā pieteikuma brīdī tiek lietots konkrēto preču vai pakalpojumu raksturošanai. Ir pietiekami, kā tas izriet no šīs normas teksta, ka attiecīgo apzīmējumu var lietot komercdarbībā, lai apzīmētu attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašības (skat. Eiropas Kopienu tiesas sprieduma lietā C-191/01 P (*Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) v Wm. Wrigley Jr. Company* [2003]) 32.punktu).

4. Vārdiskā preču zīme PETRUSHKA (pieteik. Nr. M-11-796) pieteikta 33.klases precēm „alkoholiskie dzērieni (izņemot alu)”. Alkoholiskie dzērieni ir plaša patēriņa preces, ar kurām saskarē kā to pircējs vai lietotājs var nonākt jebkurš pieaudzis (resp., 18 gadus sasniedzis) Latvijas vidusmēra patērētājs. Jāpiekrīt viedoklim, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs un pārvalda latviešu un zināmā mērā arī krievu un angļu valodas.

5. Ņemot vērā, ka angļu valodas ietekmē ar burtiem „SH” mēdz apzīmēt latviešu valodas skaņu „š”, ApP uzskata, ka Latvijas vidusmēra patērētāji vārdu PETRUSHKA izlasīs kā „PETRUŠKA”. Savukārt šo vārdu var uztvert divējādi:

- no vienas puses - kā personvārdu, piemēram, saistībā ar tāda paša nosaukuma Igora Stravinska baletu vai latviešu personvārda Pēteris vai plaši izplatītā krievu personvārda *Пётр* versiju (mīļvārdiņu);

- no otras puses, apzīmējums PETRUSHKA ir ticama krievu valodas vārda „*петрушка*” transliterācija, izmantojot latīņu burtus.

6. Apzīmējums PETRUSHKA reģistrācijai pieteikts kā vārdiska zīme. Tātad šī apzīmējuma uztveri nevar ietekmēt kādi preču zīmē ietverti vārdiski vai grafiski papild elementi. Bez tam, izvērtējot šāda vārdiska apzīmējuma reģistrējamību, jāņem vērā tas, ka attiecīgais patērētājs šo apzīmējumu var ne tikai ieraudzīt kaut kur uzrakstītu, bet arī izdzirdēt, piemēram, radio reklāmā vai nejauši noklausītā sarunā uz ielas vai transporta līdzeklī. Šādā gadījumā zūd nozīme tam, vai apzīmējums ir uzrakstīts latīņu vai kirilicas burtiem.

7. Ir jāatsaka apzīmējuma [kā preču zīmes] reģistrācija, ja vismaz viena no tā iespējamām nozīmēm norāda uz attiecīgo preču vai pakalpojumu īpašībām (skat. Eiropas Kopienu tiesas sprieduma lietā C-191/01 P (*Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) v Wm. Wrigley Jr. Company* [2003]) 32.punktu).

8. Kā krievu valodas vārda „*петрушка*” pirmā nozīme vairākās vārdnīcās norādīta nozīme „pētersīlis” (ņemot vērā, ka šajā nozīmē šis krievu valodas vārds tiek lietots tikai vienskaitlī, tad arī - „pētersīļi”) (skat. gan apelācijā, gan Patentu valdes lēmumā norādītos avotus, kā arī *Krievu-latviešu vārdnīcu (2.sējums. Latvijas Valsts izdevniecība, R., 1959., 98.-99.lpp.)*). ApP pieņem, ka šī vārda nozīme ir zināma lielai daļai attiecīgo Latvijas patērētāju, jo pētersīlis ir garšaugu, kura sakni un lapas pietiekami plaši izmanto kā pārtikas garšvielu.

9. Pētersīļi ir tieši saistīti ar reģistrācijai pieteiktajām precēm. Pētersīļu lapu un sēklu eļļu izmanto pārtikas aromatizēšanā – īpaši gaļas produktiem, konservētiem dārzeņiem, mērcēm, arī alkoholiskajiem

un bezalkoholiskajiem dzērieniem (skat. *R.Kalniņa, Pētersīļi – vai tikai dekoram?* (<http://www.cetrassezonas.lv/lv/garsvieldas/garsaugi/ingredient.php?id=35431>)). Kā liecina informācija Latvijas vēstures pētnieku kluba mājas lapā (skat. <http://www.vesturesklubs.lv/forum/49-494-1>), „dzeltenīgu krāsu degvīns iegūst, nostādinot to uz [...] pētersīļu [...] lapām”. Savukārt vietnē http://www.vosmarket.ru/alcoholic_beverages/spirits/146-vodka-s-petrushkoy-i-chesnokom.html pieejama informācija, kā pagatavot degvīnu ar pētersīļiem un ķiplokiem.

10. Ja vārdu „pētersīlis” un tā tulkojumu krievu valodā „*петрушка*” jau izmanto aprakstošos nolūkos, lai norādītu uz alkoholisko dzērienu (galvenokārt degvīna) īpašībām, tad nav šaubu, ka arī vārda „*петрушка*” transliterāciju PETRUSHKA var izmantot tādos pašos nolūkos, kaut vai tā iemesla dēļ, ka, piemēram, Internetā krievu valodas tekstu mēdz rakstīt latīņu burtiem un otrādi. Līdz ar to ApP uzskata, ka apzīmējumu PETRUSHKA var izmantot komercdarbībā, lai apzīmētu alkoholisko dzērienu īpašības - to aromātu, krāsu vai, piemēram, garšu.

11. Nav nozīmes tam, vai dažādos avotos pieejamie materiāli liecina par pētersīļu izmantošanu alkoholisko dzērienu pagatavošanā mājas vai rūpnieciskos apstākļos. Ja kaut ko gatavo mājas apstākļos, tad to, bez šaubām, var gatavot arī rūpnieciski, kaut vai nelielā ražotnē.

12. Jebkurš Latvijas patērētājs savā ikdienā ar jēdzienu „pētersīlis” vai „pētersīļi” saskaras daudz biežāk nekā ar komisku krievu folkloras tēlu Petrušku, lai arī tas būtu Igora Stravinska baleta nosaukums. Līdz ar to ApP nepiekrīt apelācijas iesniedzēja argumentam, ka informēta, uzmanīga un apdomīga patērētāja uzverē apzīmējums PETRUSHKA netiks saistīts ar krievu valodas vārda tulkojumu nozīmē „pētersīlis”, bet gan galvenokārt ar nozīmi „lelle, ķipars, klauns, komisks tēls, jokdaris” vai Petruškas tēlu no Igora Stravinska tāda paša nosaukuma baleta.

13. ApP piekrīt Patentu valdes eksperta viedoklim, ka arī lietvārds konkrētos apstākļos var aprakstīt dzēriena īpašības. Diezin vai, ieraugot uz degvīna pudeles, piemēram, vārdu „dzērvene” vai „dzērvenes”, patērētājs iedomāsies kaut ko citu kā vien to, ka šim degvīnam garšas, smaržas, krāsas uzlabošanai pievienotas dzērvenes, to sula vai tml. Pie tam produktu sastāvdaļas uz to iepakojuma parasti tiek uzskaitītas nominatīvā.

14. ApP nepiekrīt apelācijas iesniedzēja apgalvojumam, ka šajā lietā nozīme ir tam, ka degvīna dzelteno krāsu iegūst, ne vien to nostādinot uz pētersīļu lapām, bet arī uz melisas, veronikas vai piparmētru lakstiem, kā arī mārrutku vai seleriju lapām. Katrs no šeit minētajiem garšaugiem piešķir degvīnam ne tikai kādu konkrētu krāsu, bet arī aromātu un garšu.

15. Līdz ar to ApP uzskata, ka nozīmīga daļa Latvijas patērētāju reģistrācijai pieteikto apzīmējumu PETRUSHKA saistīs ar konkrētā izstrādājuma sastāvu – piemēram, uzskatīs, ka attiecīgā dzēriena ražošanā izmantoti pētersīļi vai to lapu vai sēklu eļļa kā piedeva īpašas garšas, smaržas (aromāta) vai citu īpašību iegūšanai. Tātad vārdiskais apzīmējums PETRUSHKA ir apzīmējums, kas lielākajai patērētāju daļai radīs asociācijas, kādas - nevis kuras personas ražotas - preces tiek piedāvātas. Tātad attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem šis apzīmējums neatbilst preču zīmei izvirzāmām prasībām un ar tā palīdzību nevar atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm. Ievērojot šos apsvērumus, nav juridiski pamatota iemesla tam, lai tiesības lietot šāda rakstura apzīmējumu būtu tikai vienai personai vai, citiem vārdiem sakot, ka personai būtu tiesības attiecīgajā jomā aizliegt citiem lietot šo vai tam tuvu apzīmējumu. Ir pietiekams pamats uzskatīt, ka attiecīgajā komercdarbības jomā citiem tirgus dalībniekiem ir objektīva nepieciešamība lietot šādu apzīmējumu attiecīgo preču raksturošanai, tādēļ tam ir jābūt brīvam vispārējai lietošanai. Tātad nav pieļaujama situācija, ka uz šo apzīmējumu tiek iegūtas izņēmuma tiesības preču zīmes reģistrācijas ceļā.

16. Līdz ar to ApP secina, ka Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem ir pamatota.

17. Vārdiskai preču zīmei, kas apraksta preču vai pakalpojumu īpašības, šī iemesla dēļ neizbēgami nav atšķirtspējas attiecībā uz šīm pašām precēm vai pakalpojumiem (Eiropas Savienības Pirmās instances tiesas sprieduma apvienotajās lietās no T-367/02 līdz T-369/02 (*Wieland-Werke AG v Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)* [2005]) 46.punkts). Tātad ir pamatota arī Patentu valdes lēmuma atsaukšanās uz LPZ 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumiem.

18. Šajā apelācijas lietā nav ņemams vērā apelācijas iesniedzēja arguments, ka apzīmējums PETRUSHKA kā preču zīme reģistrēts Baltkrievijā. Katrā valstī var pastāvēt savi konkrēti iemesli, kādēļ attiecīgais apzīmējums ir vai nav reģistrējams kā preču zīme.

19. Runājot par apelācijas iesniedzēja uzskaitīto Patentu valdes līdzšinējo praksi un reģistrēto Kopienas preču zīmju piemēriem, ApP norāda, ka apelācijas iesniedzējs nav argumentējis, kāpēc no visas prakses ir izceltas tieši konkrētās reģistrētās preču zīmes. Līdz ar to šīs lietas ietvaros nav nepieciešams analizēt apelācijas iesniedzēja uzskaitīto preču zīmju reģistrējamības pamatotību kontekstā ar izskatāmo apelāciju.

20. Līdz ar to, apsverot visus izskatāmās apelācijas lietas apstākļus kopumā, ApP secina, ka uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA apelācija ir noraidāma un preču zīme PETRUSHKA (pieteik. Nr. M-11-796) atzīstama par neregistrējamu Latvijā.

21. Šī lēmuma kontekstā ApP uzskata par nepieciešamu norādīt, ka tā nepiekrīt Patentu valdes lēmumā paustajam viedoklim, ka preču zīmes, kas atzītas par reģistrējamām, pamatojoties uz 1993.gada 9.marta likumā „Par preču zīmēm” ietvertajām tiesību normām, nevar liecināt par Patentu valdes praksi. Jāpiekrīt, ka prakse laika gaitā var mainīties. Tomēr, ņemot vērā, ka šīs lietas kontekstā analizētās tiesību normas 1993.gada likumā „Par preču zīmēm” un 1999.gada likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" pēc būtības ir identiskas, nedrīkst izdarīt tik vienkāršotu secinājumu, ka līdz ar jauna likuma stāšanos spēkā tiek mainīta visa iestādes iepriekšējā prakse. Arī agrākajā praksē Patentu valde ir atteikusi reģistrēt daudzus apzīmējumus ar tiešāk vai mazāk tieši aprakstošu raksturu.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 17.¹ un 19. panta noteikumiem par apelācijām un to izskatīšanu un pamatojoties uz 6.panta pirmās daļas 2. un 3.punkta noteikumiem, **nolemj:**

1. noraidīt uzņēmuma DAUGAVGRIVAS 57, SIA apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes PETRUSHKA (pieteik. Nr. M-11-796) reģistrāciju Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam un Valsts reģistru un dokumentācijas nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes PETRUSHKA (pieteik. Nr. M-11-796) reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 19.panta astotās daļas noteikumiem apelācijas iesniedzējs (preču zīmes īpašnieks) ApP lēmumu var pārsūdzēt tiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Pieteikums iesniedzams Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā laikā, stājas spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētājs	/paraksts/	D.Liberte
ApP sēdes loceklis:	/paraksts/	J.Ancītis
	/paraksts/	K.Krūmiņš